

OECD Journal on Development

**Development Co-operation - 2005 Report - Efforts and Policies of the
Members of the Development Assistance Committee
Volume 7 Issue 1**

Summary in Dutch

OESO - Journaal over ontwikkeling.

**Ontwikkelingssamenwerking - Rapport over 2005 - Inspanningen en
beleid van de leden van Commissie voor Ontwikkelingshulp (DAC),
jaargang 7, nummer 1**

Samenvatting in de Nederlandse taal

Dit rapport verschaft inzicht in een aantal grote en hardnekkige problemen die leden samen hebben aangepakt in 2005. Zullen donorlanden het doel van USD 130 miljard per jaar rond 2010 realiseren? Waar gaat hulp naar toe en hoe kan deze effectiever worden aangewend? Is technische samenwerking - deskundigen uit ontwikkelde landen betalen om in ontwikkelingslanden te werken - verstandig? Wordt voldoende gedaan om de groei te stimuleren, ter verbetering van het leven van de armen? Welke conclusies kunnen wij trekken uit ons gezamenlijk falen ten aanzien van het realiseren van gendergelijkheid in de schooldoelen in 2005?

Wanneer donoren het voor 2010 gestelde doel willen bereiken, moeten de hulpniveaus snel met 60 procent worden verhoogd tussen 2004 en 2010. Dit betekent een gemiddelde verhoging met meer dan 8 procent per jaar, in een tijd waarin de OESO-budgetten onder zware druk staan. Een duidelijke sterke stijging in zuivere ontwikkelingshulp (ODA) wordt voorspeld voor de korte termijn, maar een aanzienlijk deel hiervan betreft de afschrijving van niet afbetaalde leningen aan een handvol landen en dit betekent niet dat er meer middelen beschikbaar zullen komen in het overgrote deel van de ontwikkelingslanden.

Er bestaat geen twijfel aan dat ontwikkelingsvraagstukken een bijzonder profiel hadden in 2005. Het jaar begon met de wereldwijde aandacht voor de vreselijke verwoesting die werd aangericht door de tsunami in de Indische Oceaan op 26 december 2004 en de ongekend grote stroom bijdragen, niet alleen van regeringen, maar ook van gewone mensen overal ter wereld. In juli toonde de voedselcrisis in Niger de

kwetsbaarheid aan van het internationale systeem voor de aanpak van een veel voorspelbaarder humanitaire ramp. Een buitengewoon zwaar orkaanseizoen in het Caraïbisch gebied en de Golf van Mexico en een verwoestende aardbeving in de regio Kasjmir in oktober, in combinatie met meer aanwijzingen voor problemen met de voedselzekerheid in zuidelijk Afrika, betekende dat er aanhoudend vraag was naar humanitaire hulp.

Van politieke zijde werd in de vergadering van de OESO-Raad van ministers in mei een OESO-verklaring verwelkomd over het vervolg op de Millenniumverklaring en de Monterrey-consensus, waarin OESO-landen zich verplichten om de inspanningen voor de realisatie van de Millennium Ontwikkelingsdoelen te intensiveren. De G8-top in Gleneagles in juli en de top van de Algemene Vergadering van de VN in september waren bedoeld om ontwikkelingsvraagstukken bovenaan de internationale agenda te plaatsen, parallel met de daarmee nauw samenhangende vraagstukken van klimaatverandering en veiligheid en mensenrechten. Het jaar werd afgesloten met de bijeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) in Hong Kong, die in het teken stond van de wijze waarop de Doha-belofte van een "Ontwikkelingsronde" waargemaakt moet worden.

Dit profiel volgt **de analyseresultaten**. In januari publiceerde het VN Millenniumproject een rapport over hoe de Millennium Ontwikkelingsdoelen (MDG's - Millennium Development Goals) kunnen worden omgezet van een wereldwijd ideaal naar realiteit voor elk ontwikkelingsland. Het rapport benadrukte dat, gezien de bestaande tendensen, de meeste doelen in veel ontwikkelingslanden en in landen die op weg zijn naar een markteconomie niet zullen worden gehaald en pleitte ervoor bestaande middelen, zoals strategieën ter bestrijding van armoede (PRS - Poverty Reduction Strategies), op een ambitieuzer en veelomvattender manier in te zetten, aangevuld met andere maatregelen, zoals "snelle successen" in de vorm van snellere interventies via beproefde kanalen. De afspraak om een Commissie Vredesopbouw (Peace Building Commission) in te stellen tijdens de Millenniumtop van september gaf vorm aan de betrokkenheid van de internationale gemeenschap bij het voorkomen van gewapende conflicten en bij de ondersteuning van landen bij de overgang van oorlog naar vrede. In maart publiceerde ook de Commissie voor Afrika, gefinancierd door het Verenigd Koninkrijk, haar rapport, met een veelomvattende reeks voorstellen - voor zowel Afrikaanse landen als hun ontwikkelingspartners - om de uitdagingen waar het werelddeel mee geconfronteerd wordt het hoofd te bieden. De OESO en de Economische Commissie voor Afrika complementeerden dit werk met de eerste wederzijdse evaluatie tussen Afrika en de OESO. Het Wereldontwikkelingsrapport van de Wereldbank bevatte een nieuwe analyse van de betekenis van gelijkheid in het ontwikkelingsproces.

Het jaar kende ook enige serieuze actie. De beëindiging van het **Multivezelakkoord** - de slotverklaring van de Uruguay-ronde - zette opmerkelijke veranderingen in gang in de textielhandelsstromen, ondanks het feit dat deze beëindiging pijnlijk was voor veel leveranciers in ontwikkelingslanden en dat de handelsstromen tijdelijk werden afgeremd door de herinvoering van regulerende maatregelen in sommige sleutelmarkten. Overeenstemming werd bereikt over het kwijtschelden van multilaterale schulden aan het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Internationale Ontwikkelingsorganisatie (IDA)

en het Afrikaans Ontwikkelingsfonds (ADF) voor goedpresterende landen onder het Zwaar Verschuldigde Landeninitiatief (HIPC). Een belangrijke schuldvermindering werd overeengekomen voor Nigeria, het dichtstbevolkte land van Afrika. Bovendien werden belangrijke besluiten genomen over zowel de omvang als de effectiviteit van hulp, zoals later in dit hoofdstuk uiteen wordt gezet.

Nog belangrijker is dat, na de indrukwekkende groei in 2004, ontwikkelingslanden de groei in inkomen per hoofd van de bevolking lijken te hebben gecontinueerd. Deze groei lag ruim boven die in de OESO-landen, waarbij Afrika eindelijk significante (hoewel nog altijd te kleine) stijgingen laat zien in inkomen per hoofd van de bevolking. In een aantal landen zetten de bestuurlijke kengetallen hun stijgende lijn voort. De sterke stijging van olieprijsen bracht olie-exporteurs onverhoopte winst en zette een rem op de groei van anderen, maar de negatieve effecten ervan op ontwikkelingslanden als geheel lijken, op het moment van samenstellen van dit rapport, minder ernstig te zijn dan was verwacht.

Samenvattend: 2005 heeft ons er aan herinnerd dat belangrijke veranderingen nodig zijn als de omstandigheden voor de armen in de wereld verbeterd moeten worden in ongeveer het tempo waarvan wordt uitgegaan in de Millennium Ontwikkelingsdoelen (MDG's). Maar daarnaast leverde het jaar een bijdrage aan de opbouw van een steeds doelgerichter samenwerking om sneller vooruitgang te boeken in de aanpak van de mate van ontbering en ongelijkheid, die de wereld niet langer kan accepteren.

Het secretariaat van de Commissie voor Ontwikkelingshulp (DAC) van de OESO schat dat de totale netto uitgaven voor zuivere ontwikkelingshulp (ODA - Official Development Assistance) van de lidstaten van de Commissie zal stijgen van USD 79,5 miljard in 2004 naar USD 128,1 miljard in 2010 (in constante 2004 US-dollars), een stijging van bijna USD 50 miljard. Dit betekent potentieel de grootste uitbreiding van ODA, zoals die wordt gemeten door de DAC, sinds de vorming van de Commissie in 1960. Toch bestaat er, ondanks hoopgevende aanwijzingen, nog steeds onzekerheid of de voor 2006 in Monterrey toegezegde hulpbedragen ook zullen worden afgedragen en ondanks een sterke stijging van ODA op de korte termijn, zullen donoren andere vormen van hulp zeer sterk moeten uitbreiden om in de buurt te komen van de voor 2010 gestelde doelen.

Kan hulp effectiever worden geboden nu de budgetten voor hulp stijgen? Wanneer ontwikkeling inderdaad een meer gezamenlijke inspanning wordt, moeten bestaande manieren om hulp te geven verder veranderen en een aantal initiatieven heeft geleid tot nieuwe manieren waarop veel donoren hun hulp de afgelopen jaren hebben gepland en gegeven. Zeer belangrijk is dat de OESO-DAC medesponsor was van het High Level Forum in Parijs in maart 2005 en de overeengekomen Verklaring was het resultaat van een nooit eerder voorgekomen mate van consensus en vastberadenheid om hulp te hervormen, zodat deze effectiever ingezet kan worden om armoede overal in de wereld te bestrijden. De resultaten zullen een sterke stimulans zijn voor lokale inspanningen om gedragspatronen tussen donoren onderling en tussen donoren en ontvangers te veranderen, op een manier die duurzamer ontwikkeling zal stimuleren.

Competentieopbouw is de centrale en tegelijk een van de moeilijkste taken bij ontwikkeling. Of we het nu hebben over de "competente staat" en het vermogen van

overheidsinstellingen om diensten te verlenen of gunstige omstandigheden voor ontwikkeling te scheppen, of over de competentie van de private sector, burgermaatschappij of individuen, de werkelijke ontwikkeling van competentie is de sleutel voor duurzame vooruitgang. Resultaten zijn er zelden snel. Technische samenwerking en competentieopbouw zijn absoluut geen synoniemen. Wij moeten nagaan in hoeverre technische samenwerkingprogramma's beter een weerspiegeling kunnen zijn van sommige inzichten over competentieopbouw van de Commissie voor Ontwikkelingssamenwerking, het Ontwikkelingsprogramma van de VN (UNDP) en andere instanties - en hoe opleidingsprogramma's op postsecundair niveau zodanig aangepast kunnen worden dat zij ondersteunend zijn voor lokale instituties die helpen bij de opbouw van competentie. Al te vaak waren inspanningen gericht op het vergroten van de vaardigheden van personen, zonder aandacht te schenken aan verbetering van de prestaties van de organisaties waarin zij werkzaam zijn, laat staan aan de bredere institutionele context waarin de organisaties zelf functioneren. Dit kan leiden tot frustratie bij de opgeleide personen en een minimale invloed op de organisaties. Een strategischer en meer op de lange termijn gerichte benadering van het verbeteren van de prestaties van sleutelinstituties kan noodzakelijk zijn, waarna programma's tot vergroten van de vaardigheden van personen daarin geïntegreerd kunnen worden.

De lessen die zijn geleerd over competentieopbouw wijzen op een gebrek aan standvastige en geduldige benadering, waardoor de projectdoelen van donoren voor de korte termijn de plaats ingenomen hebben van groeiende veranderingen op de langere termijn. Het opvoeren van de hulp in een decennium biedt een kans om realistischer tijdschalen op te stellen voor de verwerkelijking van de competentieopbouw, gesteund door beter voorspelbare hulpstromen. Het opvoeren van de hulp vereist serieuze aandacht voor problemen ten aanzien van afhankelijkheid van hulp - vooral in Afrika en kleine landen in het algemeen - en daarnaast moeten belangrijke bestuurlijke risico's die voortvloeien uit het opvoeren van de hulp in kaart gebracht worden.

Op dit moment bevinden wij ons ook op een belangrijk kruispunt op de weg naar de Millennium Ontwikkelingsdoelen (MDG's) en het rendez vous van 2015. Het feit dat wij er niet in zijn geslaagd het doel van gelijke deelname aan onderwijs door meisjes en jongens te realiseren, illustreert de noodzaak om vooral na te denken over hoe de genderaspecten van ontwikkeling op een effectieve manier positief beïnvloed kunnen worden.

De beperkingen van "gender mainstreaming" (integreren van het genderperspectief in het maken van beleid) als op zichzelf staande strategie worden steeds duidelijker. De oprechte overtuiging leeft, individueel en collectief, dat wij een aantal van onze fouten moeten erkennen en manieren moeten zoeken om "onze inzet te verhogen". We moeten de grote inspanning en innovatie die nodig zijn om te komen tot nieuwe benaderingen van hulp geven gebruiken om over onze mislukkingen te praten, te leren van elkaars ervaringen en samen te werken met hernieuwde vastberadenheid.

© OECD 2006

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Parijs
Frankrijk

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

